

Dannebrogsviden

Faner ved kongeligt besøg

Af Søren Cruys-Bagger fra Nationalt videncenter om Dannebrog
Flagkonsulent i Dannebrog-Samfundet. Udarbejdet november 2024.

Dannebrogsviden handler om dannebrogspaner/flags deltagelse ved kongeligt besøg

I forbindelse med en officiel modtagelse af personer af den kongelige familie vil der deltage dannebrogspaner/flag. Paner og flag vil blive opstillet i rækker. Når kongeparret og personer af den kongelige familie deltager i arrangementer, opstilles der dannebrogspaner/flag ved ankomsten i en bestemt rækkefølge. Det kan være på kajen, når ankomsten sker med Kongeskibet Dannebrog eller at panerne/flag tager opstilling der hvor modtagelsen finder sted.

Opstilling af paner/flag

Marineforeninger har ikke paner, men flag.

Kongehuset har fastlagt en række retningslinjer ved by- og ø-besøg, normalt de årlige sommertogter, for hvordan modtagelse af Kongeparret eller øvrige medlemmer af den kongelige familie skal gennemføres. Ø-besøg er normalt af mere uformel karakter. Retningslinjerne er gældende ved modtagelsen, men der kan være forhold som gør at de enkelte modtagelser og opstillinger af panerne/flag kan variere.

Kongelig indviet fane

Ved modtagelse af Kongeparret indgår en kongelig indviet fane fra den nærliggende Garnison eller Flyvestation med en faneløjtnant og en fanebærer. Findes der ikke en kongelig indviet fane fra en nærliggende Garnison eller Flyvestation, indgår Landsdelsregionens kongelig indviet fane i stedet.

Sammen med den kongelig indviede fane opstilles et bevæbnet fanekommando på 18 soldater. Fanen med fanekommando opstilles normalt på højre fløj/tættest på landgangen/ankomststedet/trappen på to rækker. Hvis der ikke kan opstilles et kommando på 18 soldater, skal der i stedet opstilles et bevæbnet fanekommando bestående af en faneløjtnant, fanebærer og fem soldater.

Den kongelig indviede fane sænkes ved Kongesangen og når Kongeparret inspicerer fanen samt fanekommandoen.

Øvrige paner/flag og foreninger

Militære enheder og soldater- og marineforeninger samt øvrige foreninger træder an efter anvisning af den stedlige repræsentant fra Landsdelsregionen.

Hver myndighed/forening skal stille med en pudset og rengjort fane/flag sammen med en fanebærer og en fanevagt. Fanebærer og fanevagt har ikke anlagt fanebandoler. Der må gerne deltage flere fra foreningen, men de skal indtræde på to rækker. Dette koordineres med repræsentanten fra Landsdelsregionen under hensyntagen til hvor meget plads der er til den samlede opstilling.

Når Kongeparret og medlemmer af den kongelige familie passerer øvrige faner/flag, sænkes fanerne/flagene **ikke** til vandret. I stedet strækkes den faneholdende arm således, at fanestangen peger i en vinkel på ca. 30 grader i forhold til kroppen. Pas på at fanen/flaget ikke glider i fanefoden.

Kongeparret ankommer

Når Kongeparret ankommer med skib, er opstillingen følgende:

- Kongelig indviet fane med æreskommando
- Hjemmeværnsdistrikt (Marine/Hær/Flyve)
- Hjemmeværnsflotiller/-kompagnier/-eskadriller
- Danmarks Marineforening(er)
- Garderforening(er)
- Gardehusarforening(er)
- Øvrige soldaterforeninger af hæren
- Flyvevåbnets Soldaterforening(er)
- Danmarks Veteraner
- Øvrige foreninger med fællesværns tilsnit
- De Danske Forsvarsbroderselskaber
- Politiforeninger
- Beredskabsforbundsforeninger
- Foreninger fra Falck
- Spejderkorps
- Civile foreninger

Om at sænke fanen

Sænkning af fanen er en honnøraftæggelse. Fanesænkning er en hyldest, som normalt kun forekommer som en æresbevisning for Danmark, for personer fra den kongelige familie samt fremmede statsoverhoveder. Fanen sænkes, når de kongelige personer ankommer og indtager deres pladser. Fanen sænkes desuden, når der udbringes et leve for Hans Majestæt Kongen eller for Danmark, samt når Kongesangen spilles eller synges.

Om at sænke fanen til vandret

I passende tid inden fanen skal sænkes, tager fanebæreren fanen fra fanefoden, fanebæreren indtager retstilling og fanen holdes derefter i bærestilling uden brug af bandoler. Herefter afventer fanebæreren tidspunktet for sænkning af fanen. Sænkningen skal foregå i et tilpas langsomt tempo. Sænkningen udgår fra retstilling. Fanebæreren træder et lille skridt tilbage med højre fod. Hermed opretholdes balancen under fanesænkningen. Med højre hånd gribes nederst på fanestangen, som føres bagud på højre side af kroppen, og fanestangen løftes op til omkring skulderhøjde. Fanestangen skal hvile i venstre hånd, så fanestangen er vandret og peger skråt frem til venstre. Efter at fanen er sænket, skal fanedugen og fanesnoren hænge lige ned, uden at røre jorden. Når sænkningen er gennemført, føres fanen tilbage i bærestilling.

Hvis den, man hilser på, inspicerer fanen træder man som fanebærer ikke tilbage. Fanen peger skråt til venstre, så man ikke spidder den inspicerende.

